Norway grants

MINISTERSTVO INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA A INFORMATIZÁCIE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Príloha 1

Inklúzia a empowerment rómskych žien

SCL03

SOCIÁLNA OBLASŤ: Empowerment a podpora žien a rómskych komunít
Nórske granty 2021-2028 Slovenská republika

Príklady indikatívnych oprávnených aktivít podľa tematických oblastí

Zamestnanosť a ekonomická nezávislosť (zamestnanosť)

Cieľ: Rómske ženy získajú prístup k dôstojnej práci, praktickému vzdelávaniu a ekonomickej sebestačnosti.

Príklady aktivít:

- Rozvoj základných, digitálnych, finančných a pracovných zručností vrátane praktického a zážitkového vzdelávania, ako aj certifikovaného vzdelávania poskytovaného akreditovanými vzdelávacími inštitúciami[1], a to online formou aj prostredníctvom praktických kurzov realizovaných priamo v komunitách.
- Príprava na zamestnanie a získavanie pracovných skúseností prostredníctvom stáží, mentoringu, duálneho vzdelávania a pracovných miest v sociálnych podnikoch.
- Podpora vstupu na trh práce a udržania sa na ňom prostredníctvom aktivačných programov, poradenstva a opatrení zlepšujúcich dostupnosť zamestnania, najmä z hľadiska dopravy a zabezpečenia starostlivosti o deti predškolského veku.
- Podpora podnikania a samostatnej zárobkovej činnosti vrátane rozvoja finančnej gramotnosti, poskytovania poradenských služieb.
- Vzdelávacie a osvetové aktivity pre zamestnávateľov a orgány verejnej správy zamerané na podporu rozmanitosti a rovnosti, znižovanie diskriminácie na trhu práce a podporu inkluzívneho zamestnávania. Tieto aktivity však musia byť vždy zamerané na konkrétnu marginalizovanú rómsku komunitu alebo konkrétne marginalizované rómske komunity s cieľom vytvárať pevné väzby medzi komunitami, zamestnávateľmi a orgánmi verejnej správy.

[1] V súlade so zákonom č. 292/2024 Z. z. o vzdelávaní dospelých a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- Advokačné aktivity zamerané na odstraňovanie prekážok v prístupe k zamestnaniu.
- Podpora komunitných pracovníkov a pracovníčok vrátane supervízie, koučingu a podpory duševnej pohody s cieľom zachovať kvalitu poskytovaných služieb.

Inkluzívne vzdelávanie a podpora detí a dospelých (vzdelávanie)

Cieľ: Zlepšiť vyhliadky rómskych žien na zamestnanie a podporiť ich osobný rozvoj a rodičovské zručnosti.

Príklady aktivít:

- Podpora rozvoja detí v ranom veku a predškolskej prípravy vrátane podpory rodičov.
- Podpora dostupných a alternatívnych foriem starostlivosti o deti s cieľom uľahčiť rómskym ženám prístup k vzdelávaniu a účasť na trhu práce.
- Doučovanie, letné programy a doplnkové vzdelávacie aktivity na zlepšenie školských výsledkov.
- Vzdelávanie druhej šance a základné vzdelávanie pre rómske ženy vrátane rozvoja gramotnosti a digitálnych zručností.
- Vzdelávanie pedagogických a podporných pracovníkov a pracovníčok zamerané na posilnenie inkluzívneho, nediskriminačného a nesegregovaného vzdelávania.
- Spolupráca s rodinami a školami na podpore inkluzívneho a nesegregovaného vzdelávacieho prostredia.
- Podpora digitálneho a environmentálneho vzdelávania rómskych detí a mládeže s cieľom rozvíjať ich zručnosti, podporovať začlenenie a posilňovať odolnosť.
- Prepojenie odborného vzdelávania, aktivít na podporu uplatnenia na trhu práce a služieb starostlivosti o deti v rovnakých lokalitách s cieľom podporiť návrat rómskych matiek, najmä matiek s malými deťmi, k vzdelávaniu a do zamestnania.

Zdravie, starostlivosť a prevencia (zdravie)

Cieľ: Zlepšiť prístup rómskych žien k zdravotnej starostlivosti, posilniť ich bezpečnosť a duševnú pohodu s ohľadom na ich životné skúsenosti.

Príklady aktivít:

- Zdravotné poradenstvo, mentoring a vzdelávanie poskytované priamo v komunitách vrátane tém reprodukčného zdravia, duševného zdravia a zdravia detí.
- Preventívna starostlivosť a včasná intervencia pre rodiny v oblasti výživy, hygieny a očkovania vrátane návštev v domácnostiach.
- Podpora miestnych zdravotníckych pracovníkov a pracovníčok poskytujúcich primárnu zdravotnú starostlivosť a asistentov a asistentiek pôsobiacich v komunitách a nemocniciach, vrátane ich práce zameranej na aktívne oslovovanie ľudí z marginalizovaných skupín.
- Zriaďovanie alebo posilňovanie základných zdravotných služieb v oblastiach s nedostatočnou dostupnosťou zdravotnej starostlivosti vrátane mobilných ambulancií, zubnej a gynekologickej starostlivosti a ďalších terénnych služieb, a to aj s dôrazom na ochranu reprodukčných práv žien prostredníctvom informovaného súhlasu a preventívnych opatrení.

- Zvyšovanie zdravotnej gramotnosti rómskych žien a rodín s cieľom posilniť ich schopnosť starať sa o vlastné zdravie a zdravie svojich detí.
- Zvyšovanie zdravotnej gramotnosti rómskych žien a rodín s cieľom posilniť ich schopnosť starať sa o vlastné zdravie a zdravie svojich detí.

Prístup k nesegregovanému bývaniu a podpora stability bývania (bývanie)

Cieľ: Rómske ženy a ich rodiny žijú v dôstojnom a stabilnom bývaní, ktoré podporuje ich začlenenie a nezávislosť.

Príklady aktivít:

- Právne a sociálne poradenstvo v oblasti nájmu, vlastníctva, registrácie pobytu a ochrany pred diskrimináciou v bývaní.
- Vzdelávanie v oblasti finančnej gramotnosti ako súčasť širšej podpory v oblasti bývania.
- Plánovanie a mapovanie potrieb v oblasti bývania priamo v komunitách so zmysluplným zapojením ich obyvateľov a obyvateliek.
- Podpora prístupu k nesegregovanému sociálnemu bývaniu vrátane pomoci s prípravou podkladov k žiadostiam, podpory pri úhrade nájomného a poradenstva počas celého procesu podávania a vybavovania žiadostí.

Posilňovanie postavenia rómskych žien a aktivity na predchádzanie diskriminácii (nediskriminácia a postoje majority)

Cieľ: Rómske ženy posilnia svoju schopnosť samostatne rozhodovať a konať, rozvinú svoje líderské a občianske zručnosti a aktívne sa podieľajú na formovaní svojich komunít a verejného života.

Príklady aktivít:

- Neinvestičné aktivity v oblasti dopravy vrátane dostupných a cenovo prístupných dopravných riešení, ktoré znižujú segregáciu a umožňujú ľuďom zo vzdialených marginalizovaných rómskych komunít prístup k zamestnaniu, vzdelávaniu, zdravotnej starostlivosti a ďalším službám.
- Posilňovanie kapacít komunitných sociálnych služieb v oblasti rodovej rovnosti a domáceho a rodovo podmieneného násilia.
- Advokačné a osvetové aktivity a aktívne oslovovanie verejnosti.
- Občiansky aktivizmus, dobrovoľníctvo a občianska participácia.
- Aktivity proti nenávistným prejavom vrátane sexistických prejavov a prejavov v online prostredí a podpora sietí pracujúcich s obeťami trestných činov z nenávisti.
- Prepájanie mimovládnych organizácií a subjektov verejného a súkromného sektora s cieľom zlepšiť situáciu na miestnej úrovni.
- Občianske vzdelávanie a školenia a práca s občanmi a občiankami.
- Komunitný výskum a analýzy s cieľom informovať tvorcov a tvorkyne politík na miestnej a regionálnej úrovni o situácii v konkrétnych marginalizovaných rómskych komunitách.

- Medzikultúrny dialóg vrátane vytvárania platforiem na vzájomnú komunikáciu a spoluprácu medzi menšinou a majoritou.
- Opatrenia na podporu rómskych žien a rozvoj ich líderských zručností.
- Posilňovanie postavenia rómskych žien vrátane žien, ktoré čelia viacnásobným a vzájomne sa prelínajúcim formám znevýhodnenia, prostredníctvom spolupráce s médiami a novinármi a novinárkami. Podpora citlivého prístupu a porozumenia zo strany majority prostredníctvom regionálnych a miestnych médií.
- Prístup k právnej pomoci a poradenstvu vrátane spolupráce s obhajcami a obhajkyňami ľudských práv, právnikmi a právničkami a špecializovanými organizáciami s cieľom zabezpečiť ochranu pred diskrimináciou a porušovaním práv.